

Na co dojel minulý režim. Ukrajinci a zbraně.

Profesor Drulák mrazivě, doslova

- CZ24 News | 27. dubna 2022

EU/RUSKO: Konec ruského plynu v Evropě? Rozhodně ne letos, jinak hrozí obrovské ekonomické škody. Řekl to bývalý elitní diplomat a první náměstek ministra zahraničních věcí a nynější pedagog profesor Petr Drulák. Politici podle něho ztrácejí kontakt s realitou, jejíž dopady to může jedinečně zhoršit, stejně jako za minulého režimu. Zapomíná se prý, že z dodávek ruského plynu do EU finančně těží i válkou sužovaná Ukrajina. A co se týče jejího přijetí do EU? „Špinavá cynická hra, kterou Západ hraje s Ukrajinci,“ konstatuje Drulák s tím, že všichni dobře vědí, že Ukrajina se do EU nedostane.

Stále víc se mluví o postupném zbavení se závislosti na ruském plynu a ropě. ČR je víc závislejší než v průměru celá EU, přesto stále od některých politiků slyšíme, že bychom měli odběr okamžitě zastavit abychom tak nefinancovali Putinovo vraždění. Hypoteticky, kdybychom ten krok udělali, donutí to Putina zastavit válku, protože na ni nebude mít?

Je to samozřejmě mnohem složitější. Jakkoli je pravda, že pokud se Evropa odřízne od ruských dodávek energetických surovin, tak to Rusko výrazně ekonomicky poškodí, o tom není pochyb, není to ale něco, co by mělo bezprostřední vliv na vojenské operace následujících týdnů či měsíců. Jde také o to, že Evropa není schopná ani do konce letošního roku zastavit dovoz plynu. Je sice schopna si najít náhrady za uhlí, hledá něco za ropu, ale s plynem je to o poznání složitější. Evropa nemá možnost, aby se letos od ruského plynu odpojila.

Teoreticky tu možnost přece má, ale bez náhrady. To by ale nejspíš byla téměř sebevražděná mise...

Vyvolalo by to hlubokou recesi. Nejenže na ruských surovinách přímo závisíme, ale propad německé ekonomiky by se výrazně promítl do ostatních ekonomik a zejména do české ekonomiky, která je na té německé závislá. Plyn se používá nejen na topení v domácnostech, jak se o tom často mluví, ale hlavně je důležitý pro průmysl. Mnoho závodů by bez plynu stálo a ochromilo výrobu produktů, které někam dodávají. Některé automobilky už dnes stojí, protože se třeba na Ukrajině vyráběla nějaká důležitá součástka a její absence zastavuje celý mechanismus výroby. Takhle razantní sankce by stáhla Evropu do recese a výrazně prohloubila problémy, které evropské ekonomiky mají ještě po covidu. Odstřižení od ruského plynu by Evropě přineslo obrovské ekonomické škody.

I nejmenší finanční příspěvek velice pomáhá! Děkujeme!

CHCI PŘÍSPĚT

Německá Bundesbanka předpovídá, že bez ruského plynu by německá ekonomika spadla do největší krize od druhé světové války. Zastavení výroby, propad HDP. Přesto se v EU

objevují výzvy, abychom nekoukali na dopady a prostě plyn zastavili. Je to vůbec míněno vážně?

Přijde mi, že se diskurz o Ukrajině odpoutal od jakékoliv objektivní reality, což není jen teď během války, ale bylo to už před jejím rozpoutáním. Vezměte si třeba jednu věc: Když bylo Německo kritizováno za projekt Nord Stream 2, jeden z hlavních argumentů proti byl, že tím připraví Ukrajinu o tranzitní poplatky, protože ji obejde a ta z toho nebude nic mít. Pokud bychom plyn přestali brát, Ukrajina přijde o tyto tranzitní poplatky. Zajímavé je, že ještě koncem března Ukrajina od Ruska měla tranzitní poplatky proplácené, jako kdyby válka nebyla... Z tohoto hlediska je ekonomická realita silnější než nějaké emoce. Nevím, zda tyto poplatky Rusko stále platí, ale ještě před měsícem to agentura Bloomberg potvrdila. Ekonomická realita má určitou logiku, z níž se nelze vyvázat siláckými vyjádřeními. Tomu se říká voluntarismus.

Nezapomeňme, na co dojel předchozí režim, který jsme tu do roku 1989 měli. Tehdy si mysleli, že politickou vůlí a silnými řečmi dokážou předělat ekonomickou realitu, ale tak to prostě není. Ekonomická realita tu je, a pokud ji budeme ignorovat, připomene se nám sama. Čím víc ji budeme ignorovat, o to tvrdším způsobem se nám připomene.

Lze věřit tomu, že se časem ze závislosti na energetických surovinách z Ruska opravdu vyvážeme, anebo tyto debaty skončí s koncem války?

To se v danou chvíli vůbec neodvažuji prognózovat. Bude to záležet na tom, kdy konflikt skončí a jakým způsobem skončí. I když to skončí způsobem, který povede k obnovení vztahů s Ruskem, řada evropských států bude mít obavu z přílišné závislosti v dovozu jakékoli strategické suroviny. Tato tendence tu jistě bude, ale zároveň většina evropských států bude mít podobné obavy z Číny. Myslím si, že jakkoli zde bude geopolitická ostražitost k prohlubování určitého typu ekonomických vztahů, ukáže se, že někdy je nevyhnutelné poptávat některé suroviny či výrobky i v teritoriích, které považujeme za riskantní. Spíš půjde o otázku, abychom to se závislostí na území možných rivalů nepřeháněli. Tento reflex se nebude týkat jen Ruska, ale i dalších částí světa.

Rakouský ministr zahraničí Schallenberg uvedl, že Ukrajina by se vůbec neměla stát členem EU. Ted', ani v budoucnu, a kandidátský status jí prý vůbec nepřísluší. Tato slova se v EU setkala s výraznou kritikou. Jak se k tomuto názoru stavíte?

Rakouský ministr zahraničí přijal roli dítěte, které řeklo, že král je nahý. Je tu všeobecně sdílená iluze, k níž se všichni hlásí, ale zároveň téměř všichni vědí, že je nereálná. I přesto to ale říkají. Není reálné, aby Ukrajina vstupovala do Evropské unie. To snad všichni vědí. Máme nějakou realitu a oficiální diskurz tuto realitu popírá. Je to na stejné úrovni jako prohlášení, že musíme dodávky ruského plynu zastavit okamžitě. Naprostý nesmysl, ke kterému se všichni hlásí. Jako by znakem evropskosti bylo, že tento nesmysl musí všichni opakovat.

Oceňuji, že aspoň někdo z evropských lídrů byl schopen říct, že to prostě možné není. Vstup do EU přece vyžaduje obrovskou přípravu a transformaci celé země. Když se podíváme na Ukrajinu a nemyslím ty poslední tři měsíce, ale posledních 30 let, vidíme, že za tuto dobu nešla vůbec směrem, který by mířil ke vstupu do Evropské unie. Spousta věcí, které byly jiné evropské státy schopny udělat v oblasti transformace, posilování institucí, v ekonomických reformách a dalších věcech, tak na Ukrajině k ničemu takovému nedošlo. Tam si zemi rozebrali oligarchové a společně ji vykořisťovali. Teď někdo začne říkat, že tahle země patří do Evropské unie. Je to naprosté popření reality. Zlobí mě to ještě víc než argumenty o plynu.

Přijde mi, že je to špinavá cynická hra, kterou Západ hraje s Ukrajinci. Západ říká Ukrajincům něco, o čemž ví, že to není pravda. Je to totéž, jako když některé státy říkaly Ukrajině, že podporují její

vstup do NATO. V tomto ohledu také bylo zřejmé, že neexistuje konsenzus a NATO k tomu ani není připravené. V případě EU to je ještě flagrantnější, protože do NATO můžeme přijmout i země s naprosto odlišnými ekonomickými institucemi či právním státem. Do Evropské unie, které je integrovaná a relativně homogenní, skutečně potřebujete, aby státy fungovaly aspoň srovnatelně. Nic z toho, co se na Ukrajině dělo za posledních 30 let, nenasvědčuje tomu, že by Ukrajina toho byla schopna.

Takže jde o pouhé politické proklamace a falešné sliby?

Zase je to představa, že když něco vyhlásíte, objektivní realita se tomu automaticky přizpůsobí. V politice sice občas platí, že existují sebenaplňující se proroctví, ale nemyslím si, že by tomu tak bylo v oblastech dodávek plynu nebo připravenosti na vstup do EU. Tady žádná sebenaplňující se proroctví neplatí. Tady platí jediné, buď se to odpracuje, nebo neodpracuje.

Nezapomeňme na to, že na západním Balkáně máme několik států jako je Srbsko, Albánie, Černá Hora, Severní Makedonie i Turecko, které mají status kandidátské země dlouhá léta a vidíme, jak je to bolestivý a náročný proces. Vidíme na tom také, že EU nemá moc zájem se rozšiřovat. Přitom zrovna Rakousko patří k těm, které se zemím západního Balkánu snaží pomáhat v jejich cestě do EU. Přesto není Evropská unie schopna rozšířit se o země, které jsou mnohem mnohem menší než Ukrajina a jejich problémy jsou nesrovnatelně menší než na Ukrajině. Toto nejde změnit mávnutím kouzelné hůlky. Je naprosto absurdní mluvit o členství Ukrajiny v EU, když tam ještě není Srbsko, se kterým se už možná deset let vedou náročná jednání a Srbsko se na vstup připravuje se vším, co s tím souvisí.

Válka na Ukrajině trvá už přes dva měsíce. Nakolik je možné odhadovat, jak dlouho ještě konflikt potrvá? Anebo jinak, co ho nejpravděpodobněji může ukončit?

Když sledujete dynamiku konfliktu, vidíte, jak se to mění. Reálný, byť krutý, scénář by byl, že si Rusko zabere určitá území Ukrajiny, která považuje za strategicky nezbytná. Konec konců jejich vysoký vojenský představitel řekl, o jaká území jde. Pak se uzavře příměří, na které budou navazovat jednání o míru, zárukách, kompenzacích a dalších vztazích. Teď ale na základě aktuálních vyhlášení a nálad si zřejmě Ukrajinci začínají myslet, že by válku mohli vyhrát a nejsou evidentně připraveni vést jednání na základě toho, co jsem zmínil. Cílem Ukrajinců je spíš Rusy vytlačit z celého území. Když potom posloucháte, co zní z USA, na nichž je ukrajinská vláda životně závislá, vidíte, že Američané v tomto duchu Ukrajince podporují. Hrozí zde proto nebezpečí poměrně dlouhého a vleklého konfliktu, který nemusí skončit vůbec rychle.

Máme zde dvě naprosto odlišná hodnocení. Vycházíme-li z toho, že Ukrajina může válku vyhrát, v té chvíli dává smysl posílat tam veškeré zbraně a logistickou podporu a věřit, že Rusko bude pokořeno. Tento předpoklad já ovšem nesdílím a nemyslím si, že by Ukrajina mohla vyhrát, pokud se do toho boje aktivně nezapojí členské státy NATO. V posledních týdnech vidíme, že se angažují stále více a obávám se, že se blížíme momentu, kdy se staneme válčící stranou. Pokud Ukrajina sama válku vyhrát nemůže a my nechceme vstoupit do války s Ruskem se všemi zničujícími následky, je jakékoli její prodlužování nezodpovědné.

Ukrajinci ale evidentně o masivní dodávky zbraní a obranných systémů stojí a chtějí se bránit...

To, že Ukrajinci věří, že mohou vyhrát, ještě neznamena, že bychom si my neměli udělat vlastní analýzu. Musíme mít přece schopnost si vše analyzovat a dojít k závěru, jestli to je reálné nebo není. Nám pokračování této války také přináší obrovské škody. Z tohoto hlediska pokud soudíme, že Ukrajina tento konflikt nemůže vyhrát, nemá smysl ho prodlužovat. Jestliže bychom se analýzou

dobrali k opaku, že Ukrajinci mohou vyhrát, pak dává smysl je nadále zásobovat zbraněmi. Jenže většina vojenských expertů říká, že proti Rusku vyhrát nemohou.

Sledujte nás na Telegramu: t.me/cz24news

[ZDROJ](#)